

एतत्पंचयतिभिः एतावतेति तस्ययदसाम्यमनतिशायनंच गुणैस्तत्साम्यं तदाधिक्यंचान्यस्यनास्तीत्यस्यार्थस्यज्ञाने एतावता सूचितेन अलं पर्याप्तम् कस्तद्विस्तरतो वक्तुं शक्नोति तदेवाह इतरान्ब्रह्मादीन्प्रार्थयमानान् हित्वा विभूतिर्लक्ष्मीः अनभीप्सोरपियस्यांघ्रिरेणुं सेवत इति ॥ २० ॥ अथेत्यर्थांतरे यस्य पादनखावसृष्टं निःसृतमपि विरंच्ये नोपहृतं समर्पितमर्हणांभः अर्घोदकमीशसहितं जगत्पुनाति विरंच्योपहृतं सेशमिति चतयो रप्युपासकत्वमुक्तम् तस्मान्मुकुंदव्यतिरिक्तः कोनामभगवत्पदस्यार्थः सर्वेश्वर इत्यर्थः ॥ २१ ॥ धीराः संतः ऊढं धृतम् अंत्यं परमकाष्ठापन्नम् तदाह यस्मिन्नहिंसा उपशमश्च स्वाभाविको धर्मः ॥ २२ ॥ एवं स्वभाग्यमभिनंदय पारीक्षितो पाख्यानं वक्तुमाह अहं हीति अर्यमणः हे सूर्याः त्रयीमूर्त्यः अत्र

एतावतालं ननु सूचितेन गुणैरसाम्यानतिशायनस्य ॥ हित्वेतरान्प्रार्थयतो विभूतिर्यस्यांघ्रिरेणुं जुषते नभीप्सोः ॥ २० ॥ अथापियत्पादनखावसृष्टं जगद्विरंच्योपहृतार्हणांभः ॥ सेशं पुनात्यन्यतमो मुकुंदात्कोनामलोके भगवत्पदार्थः ॥ २१ ॥ यत्रानुरक्ताः सहसैव धीराव्यपोत्य देहादिषु संगमूढम् ॥ व्रजंति तत्पारमहंस्यमंत्यं यस्मिन्नहिंसोपशमः स्वधर्मः ॥ २२ ॥ अहं हि पृष्टोऽर्यमणो भवद्विराचक्ष आत्मावगमोऽत्र यावान् ॥ नभः पतंत्यात्मसमं पतत्रिणस्तथा समं विष्णुगतिं विपश्चितः ॥ २३ ॥ एकदा धनुरुद्यम्य विचरन्मृगयां वने ॥ मृगाननुगतः श्रान्तः क्षुधितस्तृषितो भृशम् ॥ २४ ॥ जलाशयमचक्षाणः प्रविवेश तमाश्रमम् ॥ ददर्श मुनिमासीनं शांतं मीलितलोचनम् ॥ २५ ॥ प्रतिरुद्धेन्द्रियप्राणमनोबुद्धिमुपारतम् ॥ स्थानत्रयात्परं प्राप्तं ब्रह्मभूतमविक्रियम् ॥ २६ ॥ विप्रकीर्णजटाच्छन्नं रौरेवेणाजिनेन च ॥ विशुष्यत्तालुरुदकं तथाभूतमयाचत ॥ २७ ॥

यावानात्मावगमः ममज्ञानं तावदाचक्षे प्रवक्ष्यामि तथाहि यथापक्षिणो नभः आत्मसमं स्वशक्त्यनुरूपमेवोत्पतंति न कृत्स्नम् तथा विपश्चितोपि विष्णोर्गतिलीलां समं स्वमत्यनुरूपमेव वदंतीत्यर्थः ॥ २३ ॥ २४ ॥ अचक्षाणः अपश्यन् तं प्रसिद्धमाश्रमम् तस्मिंश्च मुनिं शमीकम् ॥ २५ ॥ प्रतिरुद्धाः प्रत्याहृता इन्द्रियादयो येन तम् अतएवोपरतं स्थानत्रयात् जाग्रदादिलक्षणात् परंतुरीयं पदं प्राप्तम् अतएव ब्रह्मभूतत्वादविक्रियम् ॥ २६ ॥ विप्रकीर्णाभिर्जटाभिराच्छन्नम् रुरुर्मृगविशेषः तस्य चर्मणा चाच्छन्नं विशेषेण शुष्यत्तालुर्यस्य सः तथाभूतं मुनिमुदकमयाचत ॥ २७ ॥